

Forslag

til

Lov om ændring af lov om fødevarer, lov om hold af dyr og lov om biavl

(Fødevarekontrol, sanktionsmuligheder, klagesagsbehandling, kontrolrapporter, økologiske fødevarer, test af fødevarer, biavl m.v.)

§ 1

I lov nr. 526 af 24. juni 2005 om fødevarer, som ændret ved § 6 i lov nr. 1430 af 21. december 2005 og § 1 i lov nr. 1549 af 20. december 2006, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes efter »sunde fødevarer af høj kvalitet,«: »at fastsætte rammer for den økologiske produktion m.v. af fødevarer,« og efter »sikre fødevareproducenter og –handlende rimelige og ensartede vilkår« indsættes: », styrke udbredelsen af økologiske fødevarer«.

2. I § 7 indsættes efter »fastsætte regler om«: »behandling,«.

3. I § 10 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Ministeren for familie- og forbrugeranliggender gennemfører og offentliggør sammenlignende test af fødevarer, og kan i sin testvirksomhed anvende anonym informationsindsamling.«

4. I § 20, *stk. 1*, indsættes efter »en frivillig mærkningsordning«: », herunder brug af den økologiske betegnelse«.

5. Efter § 20 indsættes:

»§ 20 a. Ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan efter aftale med ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætte regler om udformningen og anvendelsen af økologikontrolmærket, Ø-mærket.«

6. I § 28, *stk. 1*, indsættes efter »registrering af fødevarevirksomheder«: », herunder regler om økologirapport«.

7. Efter § 47 indsættes:

»§ 47 a. Ministeren for familie- og forbrugeranliggender etablerer en central enhed, som har til formål at behandle klager over afgørelser truffet af den i § 47 nævnte centrale enhed i første instans og afgørelser truffet af de i § 47 nævnte regionale statslige enheder i første instans.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om den i *stk. 1* nævnte enheds opgaver og virksomhed. Ministeren kan i denne forbindelse fastsætte regler om, at enheden skal behandle klager over afgørelser truffet efter delegation i medfør af § 58, § 66 i lov om hold af dyr, § 36 i lov om dyrlæger og § 3, *stk. 2*, i lov om frø, kartofler og planter og bestemmelser i andre love, der delegerer

kompetence til de i § 47 nævnte enheder, og om, at enheden skal behandle klager over afgørelser truffet af andre end de i § 47 nævnte enheder efter delegation på områder, der henhører under disse enheder.«

8. I § 52, *stk. 1*, indsættes som 2. og 3. pkt.:

»Der kan herunder meddeles påbud om, at virksomheden skal underrette tilsynsmyndigheden, inden virksomheden påbegynder anvendelse eller markedsføring af partier af fødevarer. Der kan endvidere meddeles påbud om, at virksomheden inden anvendelse eller markedsføring skal dokumentere fødevarernes status.«

9. I § 52 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* For at sikre overholdelsen af de krav, der er fastsat i fødevarerlovgivningen eller i Det Europæiske Fællesskabs forordninger og direktiver, jf. *stk. 1*, kan der træffes afgørelse om ekstra kontrol. Hvis en afgørelse om ekstra kontrol meddeles skriftligt under et kontrolbesøg, finder forvaltningslovens regler om mundtligt meddelte afgørelser anvendelse.«

Stk. 2-6 bliver herefter *stk. 3-7*.

10. I § 52, *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, ændres »*stk. 3*« til: »*stk. 4*«.

11. Efter § 52 indsættes:

»§ 52 a. Ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan meddele påbud om indhentelse af bistand fra en rådgiver og om deltagelse i efteruddannelse.

Stk. 2. Ministeren fastsætter nærmere regler om rådgivningen, herunder hvilke rådgivere der kan benyttes, samt indhold, omfang, varighed af og de nærmere vilkår for efteruddannelsen.

§ 52 b. Ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan for en periode, der ikke kan overstige 5 år, forbyde en person eller en juridisk person at sælge eller på anden vis omsætte produkter omfattet af denne lov under henvisning til, at de er produceret i henhold til den økologiske produktionsmetode, hvis den pågældende har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af Det Europæiske Fællesskabs forskrifter om økologisk produktionsmetode eller regler fastsat i medfør af denne lov.«

12. § 55, *stk. 1*, affattes således:

»Ministeren for familie- og forbrugeranliggender nedsætter Fødevarekontroludvalget med den opgave at overvåge, om fødevarer- og veterinærkontrollen udføres i overensstemmelse med den relevante lovgivning, herunder Det Europæiske Fællesskabs forordninger, kontrolstrategien og kontrolplanerne samt på en ressourcemæssig hensigtsmæssig måde.«

13. § 55, *stk. 2*, affattes således:

»Udvalget består af 8 fagkyndige medlemmer udpeget af ministeren. Af disse udpeges 4 medlemmer af dyrebeskyttelsesorganisationer og forbrugerorganisationer og 4 medlemmer af relevante brancheorganisationer. Ministeren kan fastsætte nærmere regler herom. Udvalget vælger

sin formand blandt medlemmerne. Ministeren fastsætter udvalgets forretningsorden og de nærmere regler om udvalgets opgave.«

14. I § 55, stk. 5, indsættes efter »om fødevarerkontrollen«: »samt dyrevelfærds- og dyresundhedskontrollen.«

15. § 56, stk. 1, 3. pkt., ophæves.

16. I § 56 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan fastsætte regler om, på hvilken måde og i hvilken form virksomheder skal gøre de i stk. 1, nævnte kontrolresultater tilgængelige for offentligheden, herunder på hvilke betingelser virksomheder med særlig lav kontrolfrekvens kan fritages for pligten til at gøre kontrolresultater tilgængelige.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

17. I § 56, stk. 3, der bliver stk. 4, indsættes efter »elektronisk informationssystem vedrørende kontrolresultater«: »og relevante virksomhedsspecifikke oplysninger«.

18. I § 60, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »§ 52, stk. 1,«: »§ 52 a«.

§ 2

I lov nr. 432 af 9. juni 2004 om hold af dyr, som senest ændret ved lov nr. 105 af 20. februar 2006, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri« til: »Ministeren for familie- og forbrugeranliggender« og »ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri« ændres til: »ministeren for familie og forbrugeranliggender«.

2. I § 1, stk. 1, indsættes efter »hensynet til fødevarerens sikkerhed og menneskers og dyrs sundhed«: »de økologiske principper«.

3. I § 1 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Lovens formål er tillige at sikre, at animalsk affald og foder, herunder økologisk foder, behandles og forarbejdes på en sådan måde, at hensynet til fødevarerens sikkerhed, mennesker og dyrs sundhed samt de økologiske principper varetages.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

4. § 2 affattes således:

»§ 2. Loven omfatter både dyr, der er i menneskelig varetægt, og vildtlevende dyr, animalske fødevarer og andre produkter af og affald fra dyr samt bier m.m. og biavlsmateriale.

Stk. 2. Bier m.m. og biavlsmateriale er kun omfattet af lovens bestemmelser om veterinærkontrol ved ind- og udførsel, jf. kapitel 7, samt §§ 53, 55, 57-59, 61, 63-66, 67 og 69-71.«

5. I kapiteloverskriften til *kapitel 2* indsættes efter »omsætning af dyr«: »og foder«.

6. I § 4 indsættes efter »registrering og mærkning af dyr«: »og foder til hunde, katte og andre selskabsdyr«.

7. I § 4 indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan fastsætte regler om udbud til salg, formidling af salg, tilbud, opbevaring i salgsøjemed, fordeling, levering og anden form for overdragelse, ligesom ministeren kan fastsætte bestemmelser om tilberedning, forarbejdning, opbevaring, emballering, ompakning og transport.«

8. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 a. Ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan fastsætte regler om brug af den økologiske betegnelse.

Stk. 2. Ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan efter aftale med ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætte regler om udformningen og anvendelsen af økologikontrolmærket, Ø-mærket.«

9. I § 9 indsættes i 2. pkt. efter »I reglerne kan stilles krav om«: »autorisation, og«, og efter »registrering af brug, anlæg og virksomheder« indsættes: », herunder krav til økologirapport«.

10. I § 9 indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Ministeren kan for de i stk. 1 nævnte produktionsformer fastsætte regler om den økologiske produktionsmetode.«

11. I § 44 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan fastsætte regler om behandling og forarbejdning af de i stk. 1 nævnte produkter, som er beregnet til foder til hunde, katte og andre selskabsdyr, herunder økologisk foder.«

Stk. 3 bliver herefter til stk. 4.

12. I § 45 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* For virksomheder, der behandler og forarbejder produkter som nævnt i § 44, stk. 1, med henblik på fremstilling af foder til hunde, katte og andre selskabsdyr, kan ministeren for familie- og forbrugeranliggender fastsætte regler om autorisation og registrering, herunder regler om økologirapport.«

Stk. 2 bliver herefter til stk. 3.

13. Efter § 69 indsættes:

»§ 69 a. Ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan for en periode, der ikke kan overstige 5 år, forbyde en person eller en juridisk person at sælge eller på anden vis omsætte produkter omfattet af denne lov under henvisning til, at de er produceret i henhold til den økologiske produktionsmetode, hvis den pågældende har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af Det Europæiske Fællesskabs forskrifter om økologisk produktionsmetode eller regler fastsat i medfør af denne lov.«

§ 3

I lov om biavl, jf. lovbekendtgørelse nr. 759 af 29. juni 2006, foretages følgende ændringer:

1. I § 22, stk. 2, udgår: », idet dog § 13, stk. 1, nr. 3, § 13, stk. 3, og § 15, stk. 2 og 3, for så vidt angår ud- og indførsel, forbliver i kraft«.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2008.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 761 af 29. juni 2006 af Økologilov, for så vidt angår ministeren for familie- og forbrugeranliggendes ressort.

Stk. 3. Regler udstedt i medfør af bekendtgørelse nr. 761 af 29. juni 2006 af Økologilov for så vidt angår ministeren for familie- og forbrugeranliggendes ressort forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af lov om fødevarer eller lov om hold af dyr.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål og baggrund

1.1. Det samlede lovforslag

Regeringen iværksatte i 2006 en uvildig analyse af fødevarekontrollen under ledelse af en ekspertgruppe. Som opfølgning herpå blev der i januar 2007 nedsat en ministeriel arbejdsgruppe, der skulle komme med oplæg til en politisk beslutning om den fremtidige indretning af fødevarekontrollen. På baggrund af arbejdsgruppens forslag indgik regeringen og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten den 31. maj 2007 et treårigt forlig om fødevarekontrollen.

De overordnede mål for forliget er, at færre mennesker bliver syge af den mad, de spiser, og at flere virksomheder overholder reglerne. Borgerne skal i højere grad føle sig trygge ved de fødevarer, de køber i butikker og på restauranter. Der lægges vægt på en fødevarekontrol af høj kvalitet. Det er fortsat fødevarevirksomhedernes ansvar at overholde lovgivningen, men fødevarekontrollen skal sikre en effektiv indsats overfor de virksomheder, der ikke har vilje eller evne hertil. Et væsentligt element i forliget er, at der i fremtiden skal fokuseres mere på kontrol på problemområder og med problemvirksomheder. Dette fokus forventes at kunne medvirke til styrket fødevarsikkerhed i Danmark både i relation til importerede produkter og produkter fremstillet i Danmark.

Forliget indeholder forslag til en lang række tiltag, der skal iværksættes. Flere af tiltagene kræver ændring af den relevante lovgivning, hvilket er baggrunden for dette lovforslag.

Lovforslaget indeholder forslag til bestemmelser om nye sanktionsmuligheder overfor virksomheder, der overtræder fødevarelovgivningen, ekstra kontrol som opfølgning på indskærpselser ved tilsyn, skærpede sanktioner i form af påbud om underretning og dokumentation overfor importører og andre fødevarevirksomheder, oprettelse af en særlig klageinstans samt ændring af reglerne om ophængning af kontrolrapporter (smiley-rapporter).

Udover forslag til bestemmelser, der skal sikre udmøntningen af de i forliget indeholdte initiativer i tilknytning til fødevarekontrollen, indeholder lovforslaget forslag til bestemmelser om økologiske fødevarer og non-food produkter, bier m.m. og biavlsmateriale, udvidelse af virksomhedsområdet for og ændret sammensætning af Fødevarekontroludvalget samt gennemførelse og offentliggørelse af forbrugertest af fødevarer.

1.2. Forslag til udmøntning af forliget om fødevarekontrollen

Det foreslås, at virksomhederne kan meddeles påbud om at underrette fødevareregionerne inden anvendelse eller markedsføring af bestemte partier af fødevarer og at dokumentere fødevarernes status inden anvendelse eller markedsføring. Den foreslåede bestemmelse tænkes anvendt overfor både importører af fødevarer fra udlandet og nationale fødevarevirksomheder. Den foreslåede bestemmelse om dokumentation for fødevarernes status vil især være relevant i situationer, hvor der er risiko for mikrobiologisk eller kemisk forurening af fødevarerne, men vil også kunne anvendes, hvis der er grund til at være opmærksom på mærkningsmæssige forhold, utilstrækkelig registrering som fødevarevirksomhed m.v. Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at virksomhederne forbedrer deres egenkontrol og dermed sikkerheden af de fødevarer, de anvender og markedsfører.

Med henblik på opfølgende kontrolbesøg i tilfælde, hvor en virksomhed har fået en indskærpelse som følge af problemer i relation til fødevarer sikkerheden, foreslås det, at der kan træffes afgørelse om ekstra kontrol, og at forvaltningslovens regler om mundtligt meddelte afgørelser finder anvendelse, hvis en afgørelse om ekstra kontrol meddeles skriftligt under et kontrolbesøg.

Det foreslås endvidere, at der som supplement til de eksisterende påbudsmuligheder i fødevarer loven kan meddeles påbud om rådgivning og efteruddannelse. Denne påbudsmulighed tænkes eksempelvis anvendt, når en virksomheds overtrædelse af fødevarer lovgivningen vurderes hovedsagligt at skyldes manglende viden om eksempelvis hygiejneregler og egenkontrol. Formålet med den foreslåede bestemmelse er at kombinere de traditionelle sanktioner med muligheden for at styrke virksomhedernes uddannelsesniveau og viden om hygiejne m.v., således at lovovertrædelser i højere grad undgås, og den enkelte virksomhed bibringes en bedre forståelse for de gældende regler og deres formål.

For at styrke Fødevarer styrelsens vejledningsindsats og sikre, at ens sager behandles ens, foreslås det, at der oprettes en særlig klageinstans til behandling af klager over afgørelser truffet af fødevarer regionerne og Fødevarer styrelsens hovedkontor i første instans. Der tænkes herved oprettet en central enhed under Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender. Klager over afgørelser truffet på fødevarer- og veterinær området skal således behandles af en klageinstans, der er uafhængig af Fødevarer styrelsen.

Ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan efter den gældende fødevarer lov fastsætte regler om, hvordan kontrolresultater offentliggøres på kontrolstedet. I forliget om fødevarer kontrollen er det fastlagt, at kontrolresultater skal være mere synlige og tilgængelige for forbrugerne, og at virksomheder med særlig lav kontrolfrekvens kan fritages fra pligten til at gøre kontrolresultater tilgængelige. Det foreslås derfor, at den gældende bemyndigelsesbestemmelse erstattes af en ny bestemmelse, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om, på hvilken måde og i hvilken form virksomheder skal gøre kontrolresultater tilgængelige for offentligheden, herunder på hvilke betingelser virksomheder med særlig lav kontrolfrekvens kan fritages for pligten til at gøre kontrolresultater tilgængelige.

1.3. Øvrige forslag

For at tilpasse Fødevarer kontroludvalget til krav i EU's kontrolforordning om auditering af kontrollen med dyresundheds- og dyrevelfærdsområdet foreslås det, at udvalgets virksomhedsområde udvides i overensstemmelse hermed. Udvalgets virksomhedsområde omfatter i dag alene kontrol med fødevarer området. Det foreslås endvidere, at udvalgets sammensætning ændres.

Reglerne om økologiske fødevarer m.v. og om veterinær kontrol med bier m.m. og biavlsmateriale ved ind- og udførsel administreres af Fødevarer styrelsen. Reglerne findes imidlertid i lovgivning, der hører under ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, nemlig i økologiloven og lov om biavl. Med henblik på at gennemføre en mere forenklet regulering foreslås det at samle de pågældende regler i lovgivning, der hører under ministeren for familie- og forbrugeranliggender, nemlig i fødevarer loven og lov om hold af dyr. De foreslåede ændringer vil betyde, at fødevarer loven og lov om hold af dyr fremover vil regulere økologiske fødevarer, økologisk foder til selskabsdyr og økologisk akvakultur samt veterinær kontrol med bier m.m. og biavlsmateriale ved ind- og udførsel. Der er primært tale om lovtekniske forenklinger.

Det foreslås endvidere, at der indsættes en hjemmel i fødevareloven til, at ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan gennemføre forbrugertest til offentliggørelse på Fødevarestyrelsens hjemmeside og i andre medier. Bestemmelsen tænkes blandt andet brugt i forbindelse med Ernæringsmærket, idet der vil blive foretaget og offentliggjort fokusanalyser af forskellige produktgrupper, hvorefter udvalgte produkter mærkes med enten ”Spis mest”, ”Spis mindre” eller ”Spis mindst”.

2. Ændringer af lov om fødevarer

2.1. Oprettelse af klageenhed

2.1.1. Gældende ret

Det retlige grundlag for klagesagsbehandlingen på fødevare- og veterinærområdet findes i bemyndigelsesbestemmelser i § 58 i fødevareloven, § 66 i lov om hold af dyr, § 36 i lov om dyrlæger og § 3, stk. 2, i lov om frø, kartofler og planter samt en række andre love, der regulerer området. I medfør af disse bemyndigelser er klagesystemet nærmere beskrevet i bekendtgørelse nr. 1479 af 15. december 2005 om Fødevarestyrelsens opgaver og beføjelser. Klagesagsbehandlingen på fødevare- og veterinærområdet sker i dag i overensstemmelse med den sædvanlige administrative rekurs og bygger på to-instansprincippet. Dette betyder, at en afgørelse truffet af en fødevareregion kan indbringes for Fødevarestyrelsens hovedkontor. Hovedkontorets afgørelse i sagen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. En afgørelse truffet af Fødevarestyrelsens hovedkontor i første instans kan indbringes for Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders departement. Departementets afgørelse i sagen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Udover fødevareregionerne udfører en række offentlige myndigheder samt offentlige og private institutioner kontrol på fødevare- og veterinærområdet efter delegation. For deres afgørelser gælder sædvanligvis samme ordning som for fødevareregionerne.

2.1.2. Familie- og Forbrugerministeriets overvejelser

Det fremgår af forliget om fødevarekontrollen, at der oprettes en uafhængig klageenhed. Formålet hermed er at styrke Fødevarestyrelsens vejledningsindsats og sikre, at ens sager behandles ens. På denne baggrund foreslås der oprettet en central klageinstans som en uafhængig enhed under Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender. Klageenheden vil indgå i det hierarkiske system i Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender som en styrelse. Klageenhedens leder vil referere til Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders departement, og departementet og klageenheden vil indgå i et sædvanligt over-/underordningsforhold. Klageenheden vil således være uafhængig af Fødevarestyrelsen.

Det er hensigten, at klageenheden skal bemannes med en leder og et antal akademiske medarbejdere med henholdsvis juridisk og fødevare-/veterinærfaglig ekspertise.

Det foreslås, at klageenheden har til formål at behandle klager over afgørelser truffet i første instans af både fødevareregionerne og af Fødevarestyrelsens hovedkontor. Formålet hermed er at sikre ensartethed og at samle viden om klagesagsbehandling på hele fødevare- og veterinærområdet på ét sted. Herudover vil oprettelsen af en klageenhed, der er uafhængig af Fødevarestyrelsen, betyde, at Fødevarestyrelsens hovedkontor i højere grad end det er tilfældet i dag, detaljeret vil kunne rådgive fødevareregionerne i forbindelse med konkrete sager.

Forslaget indebærer en fravigelse af den sædvanlige rekurs som beskrevet ovenfor under afsnit 2.1.1.

Det er hensigten, at det fortsat skal være Fødevarestyrelsens hovedkontor, der har instruktionsbeføjelse over for fødevareregionerne. Det tilsigtes således ikke, at klageenheden skal have instruktionsbeføjelse, hverken over for fødevareregionerne eller over for Fødevarestyrelsens hovedkontor.

Det foreslås, at klageenheden skal behandle sager på både fødevareområdet og det veterinære område. Det ovenfor nævnte hensyn til Fødevarestyrelsens vejledningsindsats gør sig gældende i samme grad på begge områder. Hertil kommer, at klagesager kan omfatte elementer fra begge områder, og at en opdeling af sådanne sager i praksis ville være særdeles vanskelig.

Der foreslås en bemyndigelsesbestemmelse, i medfør af hvilken ministeren kan fastsætte regler om klageenhedens opgaver og virksomhed.

Det foreslås, at ministeren i denne forbindelse kan fastsætte regler om, at enheden skal behandle klager over afgørelser truffet efter delegation i medfør af § 58, § 66 i lov om hold af dyr, § 36 i lov om dyrlæger og § 3, stk. 2, i lov om frø, kartofler og planter og bestemmelser i andre love, der delegerer kompetence til fødevareregionerne og Fødevarestyrelsens hovedkontor. Opregningen af delegationsbestemmelser er således ikke udtømmende. Det er hensigten, at der i medfør af bemyndigelsesbestemmelsen vil blive udstedt en bekendtgørelse, hvori det præciseres, hvilke afgørelser der vil kunne indbringes for enheden.

Det foreslås endvidere, at ministeren kan fastsætte regler om, at enheden skal behandle klager over afgørelser truffet af andre end fødevareregionerne og Fødevarestyrelsens hovedkontor efter delegation af beføjelser på områder, der henhører under Fødevarestyrelsen. Der sigtes i denne henseende på beføjelser, der er delegeret fra Fødevarestyrelsen til eksempelvis Plantedirektoratet.

Formålet er at sikre, at alle afgørelser, som træffes i medfør af bestemmelser, der er omfattet af Fødevarestyrelsens område, er omfattet af enhedens kompetenceområde.

Udover de faglige, administrative afgørelser er det hensigten, at enheden skal behandle klager over afgørelser, der træffes som led i sagsbehandlingen, herunder afgørelser om aktindsigt, partsstatus og klagevejledning.

Sager om personalerelaterede forhold skal derimod ikke kunne indbringes for enheden. Det vurderes, at sådanne sager bør håndteres indenfor det sædvanlige over-/underordnelsessystem.

Det er hensigten, at det skal fremgå af bekendtgørelsen om klageenheden, at enhedens afgørelser ikke skal kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Hjemmelen hertil findes i lovens § 58, der giver ministeren mulighed for at fastsætte, at afgørelser truffet af myndigheder under ministeriet ikke skal kunne indbringes for anden administrativ myndighed.

Det er hensigten, at klageenheden skal have mulighed for at indhente ekstern bistand som led i sin sagsbehandling.

Det forventes, at der vil være behov for, at klageenheden kan rette henvendelse til Fødevarestyrelsen med henblik på besvarelse af faglige spørgsmål af generel karakter.

2.2. Påbud om underretning af tilsynsmyndigheder og dokumentation af status

2.2.1. Gældende ret

Den gældende § 52, stk. 1, fastsætter, at ministeren for familie- og forbrugeranliggender træffer de afgørelser, herunder meddeler de påbud og forbud, som anses for nødvendige for at sikre overholdelsen af fødevarerlovgivningen. Undladelse af at efterkomme påbud kan i medfør af lovens § 60, stk. 1, nr. 1, straffes med bøde. Straffen kan i visse tilfælde stige til fængsel i 2 år.

2.2.2. Familie- og Forbrugerministeriets overvejelser

Det fremgår af forliget om fødevarerkontrollen, at Fødevarestyrelsen vil øge kontrollen med importører, der trods indskærpelse fortsat overtræder lovgivningen, og at påbudsmulighederne udvides til at omfatte påbud om at anmelde ankomsten af de næste tre partier af fødevarer til Fødevarestyrelsen og påbud om at dokumentere partiernes mikrobiologiske og kemiske status.

Det foreslås, at der kan meddeles påbud om, dels at virksomheden skal underrette tilsynsmyndigheden, inden virksomheden påbegynder anvendelse eller markedsføring af partier af fødevarer, dels at virksomheden inden anvendelse eller markedsføring skal dokumentere fødevarernes status.

Den foreslåede bestemmelse vil kunne anvendes både over for importører, der tidligere har modtaget en indskærpelse, og over for importører, der ikke tidligere har modtaget en indskærpelse, og danske virksomheder, der modtager fødevarer fra andre danske virksomheder. For så vidt angår virksomheder, der ikke tidligere har modtaget en indskærpelse, vil bestemmelsen eksempelvis kunne anvendes i tilfælde, hvor der ikke er etableret nogen form for egenkontrol for import- eller indkøbsaktivitet, eller hvor etablerede egenkontrolprocedurer ikke er fulgt.

Bestemmelsen om dokumentation for fødevarernes status vil især være relevant i situationer, hvor der er risiko for mikrobiologisk eller kemisk forurening af fødevarerne, men vil også kunne anvendes, hvis der er grund til at være opmærksom på mærkningsmæssige forhold, utilstrækkelig registrering som fødevareraktivitet m.v.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at virksomhederne forbedrer deres egenkontrol og dermed sikkerheden af de fødevarer, de anvender og markedsfører. Bestemmelsen sikrer samtidig, at virksomhederne ikke drager konkurrencemæssig fordel af at undlade at bruge ressourcer på at sikre sig, at fødevarerne lever op til lovgivningen.

2.3. Opfølgende tilsyn efter indskærpelse

2.3.1. Gældende ret

Fødevarermyndighederne kan allerede i dag træffe afgørelse om ekstra kontrol for at sikre, at en virksomhed retter op på et eller flere forhold. Denne ekstra kontrol vil typisk have karakter af et eller flere opfølgende kontrolbesøg, men kan også omfatte analyser.

Hjemmelen til at træffe afgørelse om ekstra kontrol har hidtil været indeholdt i § 52, stk. 1.

I overensstemmelse med art. 28 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes (EF-Tidende nr. L 165, side 1), skal den ansvarlige virksomhed betale for denne ekstra kontrol.

Efter gældende praksis anvendes opfølgende kontrolbesøg i forbindelse med påbud, forbud, administrativt bødeforelæg og politianmeldelse. Fødevarermyndighederne giver virksomheden skriftlig meddelelse om afgørelsen om gebyrfinansieret ekstra kontrol. Meddelelsen, som i overensstemmelse med forvaltningslovens regler indeholder begrundelse og klagevejledning, gives enten i samme brev som påbudet/forbudet eller ved særskilt brev. Den foreslåede bestemmelse indebærer ingen ændringer i denne praksis.

2.3.2. Familie- og Forbrugerministeriets overvejelser

For at sikre overholdelsen af fødevarerlovgevingen er det i forliget om fødevarerkontrollen fastlagt, at der som udgangspunkt også skal gennemføres gebyrfinansierede opfølgende kontrolbesøg i tilfælde, hvor en virksomhed har fået en indskærpelse som følge af problemer i relation til fødevarerens sikkerhed. Det vurderes, at opfølgende kontrolbesøg vil være relevant i forbindelse med ca. 90 pct. af indskærpelserne.

På denne baggrund foreslås en bestemmelse om adgang til at træffe afgørelse om ekstra kontrol for at sikre overholdelsen af de krav, der er fastsat i fødevarerlovgevingen eller i Det Europæiske Fællesskabs forordninger og direktiver. Det foreslås endvidere, at forvaltningslovens regler om mundtligt meddelte afgørelser finder anvendelse, hvis en afgørelse om ekstra kontrol meddeles skriftligt under et kontrolbesøg.

Med den foreslåede bestemmelse udskilles hjemmelen til at træffe afgørelse om ekstra kontrol. Hjemmelen har som nævnt hidtil været indeholdt i § 52, stk. 1. Formålet med udskillelsen er at sikre hjemmel til at træffe afgørelse om ekstra kontrol i tilfælde, hvor en virksomhed har fået en indskærpelse, dvs. i situationer, hvor der er eller vurderes at kunne opstå problemer med fødevarerens sikkerhed, uden at lovgivningen er konstateret overtrådt.

2.4. Påbud om at søge rådgivning eller modtage efteruddannelse

2.4.1. Gældende ret

Ministeren for familie- og forbrugeranliggender meddeler i medfør af fødevarerlovens § 52, stk. 1, de påbud, der anses nødvendige for at sikre overholdelsen af fødevarerlovgevingen og EU-forordninger og direktiver. Muligheden for at meddele påbud om at søge rådgivning eller deltage i efteruddannelse er ikke indeholdt i bestemmelsen.

Der findes en bestemmelse svarende til den foreslåede i § 77 a i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med senere ændringer, hvorefter Arbejdstilsynet kan meddele påbud om, at der skal indhentes bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Der findes også i den gældende fødevarerlovgeving en række krav, som skal sikre den nødvendige viden i virksomhederne. Der er således for detailområdet krav om hygiejnekursus for de ansatte, og for engrosområdet er der i EU-reglerne krav om, at de ansatte skal have den nødvendige viden og instruktion til at kunne varetage opgaverne, jf. herved art. 5, stk. 1, og Bilag II, kapitel XII, i hygiejneforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne). Manglende overholdelse af disse pligter kan sanktioneres på sædvanlig vis med påbud, forbud og/eller bøder.

Det er i art. 54 i kontrolforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovgevingen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes) fastlagt, at

fødevarer kontrollen skal have de nødvendige administrative sanktioner til rådighed, hvis der konstateres manglende overholdelse af lovgivningen. Det fremgår af kontrolforordningens art. 54, stk. 2, at der blandt andet skal være mulighed for at meddele påbud og forbud, foretage beslaglæggelse, kræve destruktion samt suspendere eller fratage autorisation. I bestemmelsens litra h nævnes muligheden for andre passende foranstaltninger.

2.4.2. Familie- og Forbrugerministeriets overvejelser

Den seneste ændring af fødevarer loven (lov nr. 1549 af 20. december 2006, der implementerer en politiske aftale om nul-tolerance på fødevarer området) signalerer den alvor, hvormed der ses på overtrædelser af fødevarer lovgivningen og tilsidesættelse af fødevarer sikkerheden. Det kan imidlertid ikke forventes, at traditionelle sanktioner, eksempelvis i form af bøder, altid vil have den fornødne præventive effekt. Dette kunne eksempelvis være tilfældet, når overtrædelser skyldes virksomhedens manglende viden. I disse situationer vil der være risiko for, at den manglende viden fører til, at samme fejl begås igen. Der kan være tale om manglende viden til løsning af et konkret problem eller mere generelt mangelfuld viden, eksempelvis om principperne for egenkontrol. De gældende regler giver i disse situationer kun i begrænset omfang mulighed for en fremadrettet forebyggende indsats.

Derfor bør de mere traditionelle sanktioner kombineres med muligheden for at pålægge en virksomhed at søge kvalificeret bistand og uddannelse, således at overtrædelserne i højere grad undgås, og virksomheden bibringes en bedre forståelse for de gældende regler og deres formål. Hvis virksomhederne får redskaber til at undgå at begå de samme fejl, vil fødevarer sikkerheden blive forbedret og behovet for sagsopfølgning blive formindsket.

Påbud om rådgivning og efteruddannelse vil kunne anvendes enten alene eller i kombination med fødevarer kontrollens øvrige virkemidler.

Endvidere vil der kunne meddeles påbud om at søge rådgivning eller deltage i efteruddannelse både i tilfælde af konkrete overtrædelser af fødevarer lovgivningen og i tilfælde, hvor virksomhedens handlinger viser, at der ikke er den krævede viden til stede om eksempelvis hygiejne eller egenkontrol.

Et påbud om rådgivning kan være relevant i forhold til virksomheder, der enten ikke har etableret et egenkontrolprogram eller ikke følger programmet som forudsat. Det kan også være relevant i tilfælde, hvor det konstateres, at den planlagte egenkontrol ikke har tilstrækkelig effekt, og hvor der derfor konstateres overtrædelser af regler. Den påbudte rådgivning vil i disse situationer skulle sigte på forbedring af virksomhedens egenkontrolprocedurer. På grundlag af en konkret vurdering vil rådgivning om andre forhold imidlertid også kunne komme på tale. Rådgivningen kan varetages af private konsulenter. For at sikre at bestemmelsens formål opnås, herunder at rådgivningen har den fornødne kvalitet vil der blive fastsat nærmere regler om, hvilke konsulenter virksomhederne kan benytte.

Udover rådgivning kan utilstrækkelig egenkontrol m.v. efter den foreslåede bestemmelse tillige udløse påbud om uddannelse, eksempelvis i egenkontrol og hygiejne, herunder at indehaveren på ny skal gennemføre den obligatoriske hygiejneuddannelse.

2.5. Offentliggørelse af kontrolresultater m.v.

2.5.1. Gældende ret

Efter § 56 kan ministeren for familie- og forbrugeranliggender fastsætte regler om offentliggørelse af kontrolresultater og eventuelle sanktioner som følge heraf. Ministeren kan herudover blandt andet fastsætte regler om, på hvilken måde og i hvilken form kontrolresultaterne skal gøres tilgængelige for offentligheden på kontrolstedet. Nærmere regler herom er fastsat i bekendtgørelse nr. 1127 af 15. december 2003 om offentliggørelse af kontrolresultater.

2.5.2. Familie- og Forbrugerministeriets overvejelser

Det er i forliget om fødevarekontrollen fastlagt, at smiley-ordningen skal tilpasses det nye risiko- og behovsorienterede tilsynskoncept. Heri indgår blandt andet, at offentliggørelsen af kontrolrapporten skal være mere synlig, og at kontrolrapporter fra virksomheder med ultralav kontrolfrekvens ikke længere skal offentliggøres.

Det foreslås på denne baggrund, at ministeren for familie- og forbrugeranliggendes bemyndigelse udvides til også at kunne fastsætte regler om, på hvilken måde og i hvilken form virksomheder skal gøre deres kontrolresultater tilgængelige for offentligheden, herunder på hvilke betingelser virksomheder med ultralav kontrolfrekvens kan fritages for pligten til at gøre kontrolresultater tilgængelige.

Der foreslås endvidere en præcisering af bestemmelsen om, at ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan bestemme, at offentliggørelse skal ske på grundlag af et af ministeren for familie- og forbrugeranliggender oprettet elektronisk informationssystem vedrørende kontrolresultater, således at det udtrykkeligt fremgår, at det elektroniske informationssystem – udover kontrolresultater – omfatter andre relevante virksomhedsoplysninger.

2.6 Udvidelse af Fødevarekontroludvalgets virksomhedsområde m.v.

2.6.1. Gældende ret

Fødevarekontroludvalget er nedsat for at understøtte familie- og forbrugerministeren i arbejdet med at overvåge, at intentionerne bag fødevareloven bliver opfyldt. Udvalget består af seks fagkyndige medlemmer, som udpeges af familie- og forbrugerministeren efter indstilling.

Udvalgets virksomhedsområde er fastsat i den gældende fødevarelovs § 55. Det fremgår heraf, at udvalget er nedsat med den opgave at overvåge, om fødevarekontrollen udføres i overensstemmelse med fødevarelovgivningen, kontrolstrategien og kontrolplanerne samt på en ressourcemæssig hensigtsmæssig måde.

2.6.2. Familie- og Forbrugerministeriets overvejelser

EU's kontrolforordning, som har skullet anvendes siden 1. januar 2006, stiller nye og øgede krav til audit af fødevarekontrollen. Kontrolforordningen indeholder kravene til auditering, dvs. kontrol med den offentlige kontrol i tilknytning til foderstof- og fødevarelovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelser. Forordningen kræver, at kontrolmyndigheden skal foretage audit på hele kontrolforordningens område fra 1. januar 2006, herunder på områderne vedrørende dyresundhed og dyrevelfærd.

På denne baggrund bør Fødevarekontroludvalgets ansvarsområde udvides til også at omfatte audit af kontrollen med dyresundheds- og dyrevelfærdsområdet.

Efter den foreslåede bestemmelse vil udvalgets virksomhedsområde således – udover kontrol med den kontrol, der foretages i tilknytning til bestemmelser i fødevarelovgivningen – omfatte kontrol

med veterinærkontrollen, jf. lov om hold af dyr, dyrlægeloven, dyreværnsloven, fællesskabsforordninger m.v.

Den foreslåede udvidelse af Fødevarerkontroludvalgets virksomhedsområde indebærer tillige, at udvalgets sammensætning bør tilpasses de nye funktioner og opgaver. Derfor foreslås det, at sammensætningen af udvalget ændres, således at udvalget fremover består af 8 fagkyndige medlemmer, hvoraf 4 medlemmer udpeges af dyrebeskyttelsesorganisationer og forbrugerorganisationer og 4 medlemmer af relevante brancheorganisationer.

Herudover foreslås det, at den årlige afrapportering til Folketinget afspejler udvidelsen af Fødevarerkontroludvalgets virksomhedsområde.

De foreslåede ændringer forudsætter, at der bliver indgået aftale med justitsministeren om, at Fødevarerkontroludvalget tillige kan udøve sin virksomhed i forhold til dyrevelfærdskontrollen.

2.7. Regulering af økologiske fødevarer

2.7.1. Gældende ret

Regulering af økologiske fødevarer m.v. sker i dag dels i medfør af økologiloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 761 af 29. juni 2006, dels i medfør af fødevarerloven og lov om hold af dyr. I forbindelse med oprettelsen af Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender i august 2004 og den deraf følgende ressortomlægning blev reglerne i økologilovens §§ 2-4, 6-8, 10-12 og § 14 (lovbekendtgørelse nr. 761 af 29. juni 2006) for så vidt angår fødevarer, akvakultur og foderprodukter til selskabsdyr overført fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri til Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender.

2.7.2. Familie- og Forbrugerministeriets overvejelser

Med henblik på at gennemføre en mere forenklet regulering af økologiske fødevarer foreslås det at samle reglerne om økologiske fødevarer i lovgivning, der henhører under ministeren for familie- og forbrugeranliggender, nemlig i fødevarerloven. De foreslåede ændringer vil betyde, at fødevarerloven fremover vil regulere økologiske fødevarer. Der er primært tale om en lovteknisk forenkling.

I praksis vil der således ikke ske ændringer i reglerne om økologiske fødevarer, og samarbejdet mellem Plantedirektoratet og Fødevarestyrelsen om ”jord til bord” konceptet vil fortsætte på samme måde, som det efter ressortomlægningen har været tilfældet i forhold til andre af de fælles ”jord til bord” opgaver.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri påregner at fremsætte forslag til en ny økologilov i indeværende folketingsår. Dette forslag vil afspejle det ovenfor anførte. Det er således hensigten, at den nye økologilov ikke skal indeholde den regulering, som nu flyttes til fødevarerloven og lov om hold af dyr, jf. afsnit 3.1.

2.8. Gennemførelse og offentliggørelse af test af fødevarer

2.8.1. Gældende ret

Fødevarestyrelsen har ikke i dag hjemmel til at gennemføre og offentliggøre sammenlignende test af fødevarer. Derimod findes en hjemmel til Forbrugerstyrelsens gennemførelse og offentliggørelse af forbrugertest, jf. § 7 a i lov nr. 455 af 10. juni 2003 om Forbrugerforum, som ændret ved lov nr. 1548 af 20. december 2006.

2.8.2. Familie- og Forbrugerministeriets overvejelser

Baggrunden for den foreslåede ændring af fødevarerloven vedrørende forbrugertest er den nyligt ikrafttrådte bekendtgørelse nr. 330 af 3. april 2007 om Ernæringsmærket. Bekendtgørelsen, der trådte i kraft den 19. april 2007, vedrører den frivillige anvendelse af et mærke til ernæringsoplysning i forbindelse med markedsføring af fødevarer. Mærkningsordningen har til formål at skabe større gennemsækelighed for forbrugerne i valget af fødevarer, herunder at højne forbrugernes bevidsthed om det sunde valg af fødevarer i hverdagen og om kvaliteten af fødevarerne. I den forbindelse er det hensigten at gennemføre forbrugertest af fødevarer, og dermed give forbrugerne mulighed for selv at ”mærke” deres fødevarer, såfremt fødevarereproducenterne ikke ønsker at give kunderne denne information.

De forbrugertest, der i dag gennemføres i tilknytning til Ernæringsmærket, gennemføres ved, at test formelt gennemføres og offentliggøres af Forbrugerstyrelsen med hjemmel i § 7 a i lov om Forbrugerforum.

Formålet med at etablere en hjemmel i fødevarerloven svarende til den hjemmel, der fremgår af § 7 a i lov om Forbrugerforum, er at sikre, at ansvaret for Ernæringsmærket og for gennemførelse og offentliggørelse af test i tilknytning hertil samles et sted.

Med den foreslåede bestemmelse får ministeren for familie- og forbrugeranliggender hjemmel til at gennemføre og offentliggøre forbrugertest, bl.a. i tilknytning til Ernæringsmærket. På længere sigt vil bestemmelsen kunne anvendes til at gennemføre og offentliggøre test, hvor produkter vurderes ud fra andre kvalitetskriterier, end dem der indgår i Ernæringsmærket.

Det er hensigten, at beføjelsen skal udøves af Fødevarestyrelsen. Denne fremgangsmåde svarer til en lang række andre områder indenfor fødevarerlovgivningen, hvor beføjelser tillagt ministeren for familie- og forbrugeranliggender efterfølgende bliver delegeret til og udøvet af Fødevarestyrelsen.

Det kan ved test af fødevarer i nogle tilfælde være nødvendigt, at indkøb af varerne sker anonymt for at sikre, at der ikke ved testen anvendes varer, som af producenten eller leverandøren er særligt udvalgt til testen. Formålet hermed er at sikre, at testen så vidt muligt afspejler den situation, som den typiske forbruger befinder sig i.

Indsamlingen af oplysninger forudsættes at ske inden for rammerne af persondataloven, jf. lov nr. 429 af 31. maj 2000 med senere ændringer, herunder kapitel 4 om databehandling og afsnit III om registreredes rettigheder, samt persondatabeskyttelsesdirektivet, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

Det understreges, at den foreslåede bestemmelse ikke tilsigter at indskrænke eller på anden måde ændre Forbrugerstyrelsens virksomhedsområde i relation til gennemførelse og offentliggørelse af test med hjemmel i § 7 a i lov om Forbrugerforum.

3. Ændringer af lov om hold af dyr

3.1. Regulering af økologisk foder til selskabsdyr og økologisk akvakultur

3.1.1. Gældende ret

Regulering af økologiske fødevarer, økologisk foder til selskabsdyr og økologisk akvakultur sker i dag dels i medfør af økologiloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 761 af 29. juni 2006, dels i medfør af

fødevarerloven og lov om hold af dyr. I forbindelse med oprettelsen af Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender i august 2004 og den deraf følgende ressortomlægning blev reglerne i økologilovens §§ 2-4, 6-8, 10-12 og § 14 (lovbekendtgørelse nr. 761 af 29. juni 2006) for så vidt angår fødevarer, akvakultur og foderprodukter til selskabsdyr overført fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri til Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender.

3.1.2. Familie- og Forbrugerministeriets overvejelser

Med henblik på at gennemføre en mere forenklet regulering af økologisk foder til selskabsdyr og økologisk akvakultur foreslås det at samle reglerne herom i lovgivning, der henhører under ministeren for familie- og forbrugeranliggender, nemlig i lov om hold af dyr. De foreslåede ændringer vil betyde, at lov om hold af dyr fremover vil regulere økologisk foder til selskabsdyr og økologisk akvakultur. Der er primært tale om en lovteknisk forenkling.

I praksis vil der således ikke ske ændringer i reglerne om økologisk akvakultur og økologisk foder til selskabsdyr. Der kan i øvrigt henvises til bemærkningerne om overflytning af reglerne om økologiske fødevarer til fødevarerloven, jf. afsnit 2.7. ovenfor.

3.2. Veterinærkontrol med bier m.m. og biavlsmateriale ved ind- og udførsel

3.2.1. Gældende ret

Biavl er i dag reguleret af lov om biavl, jf. lovbekendtgørelse nr. 759 af 29. juni 2006. Lov om biavl regulerer tillige veterinærkontrol med bier m.m. og biavlsmateriale ved ind- og udførsel. Området for biavl hører under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. I forbindelse med oprettelsen af Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender i august 2004 blev veterinærkontrol med bier m.m. og biavlsmateriale ved ind- og udførsel udskilt fra den øvrige administration af biavlsområdet, idet dette område blev flyttet fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri til Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender.

Lov om hold af dyr regulerer bl.a. veterinærkontrol ved ind- og udførsel for andre levende dyr end bier. Det fremgår af forarbejderne til lovens § 2, at bier ikke er reguleret af loven.

3.2.2. Familie- og Forbrugerministeriets overvejelser

Lov om hold af dyr administreres af ministeren for familie- og forbrugeranliggender. Da administrationen af bestemmelserne om veterinærkontrol ved ind- og udførsel både med bier og med andre dyr er tillagt ministeren for familie- og forbrugeranliggender vil en samling af bestemmelserne herom i lov om hold af dyr indebære en forenkling. De foreslåede ændringer i lov om hold af dyr og lov om biavl vil medføre, at de pågældende regler om bier m.m. flyttes fra lov om biavl til lov om hold af dyr. Den foreslåede ændring medfører tillige en lovteknisk ændring af lov om biavl, jf. således afsnit 4.1 nedenfor.

4. Ændringer af lov om biavl

4.1. Ressortoverførsel af veterinærkontrol med bier m.m. og biavlsmateriale ved ind- og udførsel

4.1.2. Gældende ret

Som nævnt ovenfor i afsnit 3.2.1 er veterinærkontrol med bier m.m. og biavlsmateriale ved ind- og udførsel i dag reguleret af lov om biavl, jf. lovbekendtgørelse nr. 759 af 29. juni 2006. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne i afsnit 3.2.1.

4.1.3. Familie- og Forbrugerministeriets overvejelser

Den gældende lov om biavl er vedtaget, efter at veterinærkontrol med bier m.m. og biavlsmateriale ved ind- og udførsel – i forbindelse med oprettelsen af Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender i august 2004 – var blevet flyttet til Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender. På denne baggrund blev der ikke i den gældende lov om biavl indsat nye bestemmelser svarende til de bestemmelser, der i den tidligere lov om biavl regulerede veterinærkontrol med bier m.m. og biavlsmateriale ved ud - og indførsel. I stedet blev det fastsat, at de pågældende bestemmelser i den tidligere lov om biavl fortsat er gældende. Dette skete ved, at der blev indført en bestemmelse, som medfører, at de pågældende bestemmelser - i modsætning til resten af den tidligere lov om biavl - fortsat er i kraft. Det blev i denne forbindelse forudsat, at de pågældende bestemmelser i lov om biavl ophæves, når en tilsvarende hjemmel etableres i lov om hold af dyr. Da det som anført i afsnit 3.2.2. foreslås, at der i lov om hold af dyr indføres bestemmelser, som medfører, at loven vil omfatte den nævnte veterinærkontrol med bier m.m., foreslås bestemmelserne i lov om biavl ophævet.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Lovforslaget er en udmøntning af flere punkter fra det treårige forlig om fødevarekontrollen af 31. maj 2007 mellem regeringen og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten. Der er i forliget taget stilling finansiering af initiativerne i aftalen, og der skønnes ikke derudover at være økonomiske og administrative konsekvenser.

Der skønnes ikke at være økonomiske og administrative konsekvenser forbundet med lovforslagets bestemmelser om økologiske fødevarer og non-food-produkter, bier m.m. og biavlsmateriale, udvidelse af virksomhedsområdet for og ændret sammensætning af Fødevarekontroludvalget samt gennemførelse og offentliggørelse af forbrugertest af fødevarer.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det er hensigten med lovforslagets § 1, nr. 16, at fastsætte regler, der forpligter virksomhederne til at gøre kontrolresultaterne tilgængelige på internettet. Denne forpligtelse vil være relevant i tilfælde, hvor en virksomhed har sin egen hjemmeside på internettet. Det vurderes, at en virksomhed med egen hjemmeside vil kunne oprette et link til virksomhedens kontrolresultat på Fødevarestyrelsens hjemmeside på ca. 5 minutter. Fødevarestyrelsen er ikke bekendt med, hvor mange virksomheder ud af de ca. 60.000, der er underlagt Fødevarestyrelsens kontrol, som har egen hjemmeside, men det skønnes at være mindre end halvdelen. På den baggrund anslås de samlede administrative konsekvenser for erhvervslivet at være under 2.500 timer.

Der skønnes ikke at være økonomiske og administrative konsekvenser forbundet med lovforslagets bestemmelser om økologiske fødevarer og non-food-produkter, bier m.m. og biavlsmateriale, udvidelse af virksomhedsområdet for og ændret sammensætning af Fødevarekontroludvalget samt gennemførelse og offentliggørelse af forbrugertest af fødevarer.

[Lovforslaget forelægges Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i Erhvervsregulering med henblik på en vurdering af, om forslaget skal forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. Erhvervs- og Selskabsstyrelsens vurdering vil blive indføjet, når den foreligger.]

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at have miljømæssige konsekvenser

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget skønnes ikke at indeholde EU-retlige aspekter.

10. Høring

Adipositasforeningen, Advokat Richard Sand, Advokaterne Hovedvagtsgade 6, Amsrådsforeningen, Arbejdsgiverforeningen Konditorer, Bagere og Chokolademagere, Arbejdstilsynet, Astma-Allergi Forbundet, Bager- og Konditormestre i Danmark, Beagle, BFID Brancheforeningen for farmaceutiske industrivirksomheder i Danmark, Biodania, Biodynamisk Forbrugersammenslutning, Bioteknologisk Institut, Brancheforeningen for Danske Frysehuse, Bryggeriforeningen, COOP A/S - Centrallaboratoriet, Dansk Pelsdyrfoderforening, Danmarks Aktive Forbrugere, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Biavlerforening, Danmarks Fiskehandlere, Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Fiskeriundesøgelse, Danmarks Fødevarerforsknin, Danmarks Frugthandlere, Danmarks Gedeavlerforening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Jordbrugsforskning, Danmarks Kaninavlerforening, Danmarks Kребseavlerforening, Danmarks Restauranter og Cafeer, Danmarks Røgeriejerforening, Danmarks Skibsmæglerforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Ægproduktforening, Dansk Akvakultur, Dansk Åleproducentforenings Sekretariat, Dansk Biavl, Dansk Erhverv, Dansk Erhvervsfjerkræ, Dansk Erhvervsgartnerforening, Dansk Fødevareråd, Dansk Havbrugerforening, Dansk Isindustri, Dansk Kvæg, Dansk landbrug, Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Planteværn, Dansk Slagtefjerkræ, Dansk Supermarked, Dansk Toksikologi Center, Dansk Transport og Logistik, Dansk Varefakta Nævn, Danske Fugleforeninger, Danske Helsekostforretningers Brancheforening, Danske Læskedrik Fabrikanter, Danske Slagtermestres Landsforening, Danske Svineproducenter, Danske Veterinærhygiejniskeres Organisation (DVO), De Samvirkende Købmænd, Den danske Brancheorganisation for Vitalmidler, Den Danske Dyr lægeforening, Det Økologiske Fødevareråd, Det Økologiske Råd og Selskab, Det Veterinære Sundhedsråd, DFO, Dansk Flavour Organisation, Diabetesforeningen, Direktoratet for FødevarerErhverv, DMA - Danish Meat Association, Emballage- og Transportinstituttet, Emballageindustrien, Farve- og lakindustrien, FDB, Fiskeridirektoratet, FødevarerIndustrien, Forbrugerrådet, Forbrugerstyrelsen, Foreningen af autoriserede vildtbehandlingsvirksomheder, Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark, Foreningen af Dagligvaregrossister, Foreningen af Danske Fiskefoderfabrikanter, Foreningen af Danske Spiritusfabrikanter, Foreningen af Foretningsdrivende i Københavns Kødby, Foreningen af Frugtimportører i Danmark, Foreningen af Tilsynsfunktionærer, Foreningen for Biodynamisk Jordbrug, Foreningen for Danmarks Farve- og Lakindustri, Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri, Foreningen Servicehunde til Handicappede – STH, Frederiksberg Kommune, Frugtindustriforeningen, Gigtforeningen, Greenpeace, Grønne Familier, Hjerteforeningen, Håndværksrådet, Helsebranchens Leverandørforening, HORESTA, Indenrigs- og sundhedsministeriet, International Transport Danmark, Kaffe- & Teimportørforeningen, Kantineledernes Landsklub, Kartonage- og bølgepapindustriens arbejdsgiverforening, Kommunernes Landsforening, Konkurrencestyrelsen, Konsumfiskeindustriens Arbejdsgiverforening, Kopenhagenfur, Kost & Ernæringsforbundet, Kræftens Bekæmpelse, KVL, Lægemedelstyrelsen, Landboforeningerne, Landbrugsrådet, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landskontoret for Heste, Landsorganisationen af Danmarks Detailfiskehandlere, Landsudvalget for Svin, LIF, Lægemedelindustriforeningen, Mejeriforeningen, MIFU, Margarine Industri Foreningen, Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, Ministeriet for familie- og forbrugeranliggender, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri,

Motions- og Ernæringsrådet, Nærbutikkernes Landsforening, Nærings- og Nydelsesmiddelarbejderforbundet, NOAHs Sekretariat, NOPALAX, Øgruppen - Dansk Økologileverandørforening, Økologisk Landsforening, Økonomi- og erhvervsministeriet, Organisationen Dansk Aquakultur, Ostehandlerforeningen for Danmark, Papirvareindustriens Arbejdsgiverforening, PCG, Producenter af Komprimerede Gasser, Plantedirektoratet, Plastindustrien i Danmark, RBF RestaurationsBranchens Forbund, Sammenslutningen af Danske Fiskeriforeninger, Sammenslutningen af Danske Havne, Sammenslutningen af etniske Erhvervsdrivende, Scan, Scanpharm A/S, SEDAN, Skatteministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Slagteriernes Forskningsinstitut, SPF-Danmark, Sundhedsstyrelsen, Told- og Skattestyrelsen, Udenrigsministeriet, Veterinærmedicinsk Industriforening, VSOD.

11. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget i skemaform

	Positive Konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative Konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Lovforslaget er en udmøntning af flere punkter fra det treårige forlig om fødevarekontrollen af 31. maj 2007. Der er i forliget taget stilling finansiering af initiativerne i aftalen, og der skønnes ikke derudover at være økonomiske og administrative konsekvenser.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Det er hensigten med lovforslagets § 1, nr. 16, at fastsætte regler, der forpligter virksomhederne til at gøre kontrolresultaterne tilgængelige på internettet. Denne forpligtelse vil være relevant i tilfælde, hvor en virksomhed har sin egen hjemmeside på internettet. Det vurderes, at de samlede administrative konsekvenser for erhvervslivet vil være under 2.500 timer. Der henvises til afsnit 6 ovenfor. Der skønnes ikke herudover at være økonomiske og

		<p>administrative konsekvenser forbundet med lovforslaget.</p> <p>[Lovforslaget forelægges Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i Erhvervsregulering med henblik på en vurdering af, om forslaget skal forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. Erhvervs- og Selskabsstyrelsens vurdering vil blive indføjet, når den foreligger.]</p>
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU- retten	Ingen	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Lovens formål foreslås udvidet til også at fastsætte rammer for den økologiske produktion, forarbejdning, markedsføring m.v. af fødevarer. Loven skal således medvirke til at styrke udbredelsen og den videre udvikling af økologisk fødevarerproduktion samt sikre forbrugernes tillid til de økologiske fødevarer ved effektiv og troværdig kontrol. Loven skal ligeledes medvirke til at sikre, at økologiske producenter og handlende stilles lige med henblik på udøvelse af deres erhverv og bidrage til at udvikle den økologiske produktionsform med henblik på sikring af miljø og dyrevelfærd m.v.

Til nr. 2

Den foreslåede tilføjelse giver ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler vedrørende behandling af økologiske produkter.

Til nr. 3

Med bestemmelsen fastslås det, at ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan gennemføre og offentliggøre forbrugertest af fødevarer. Det er hensigten, at beføjelsen skal udøves af Fødevarestyrelsen, og at der kan indgås aftale om, at andre helt eller delvist gennemfører disse test på Fødevarestyrelsens vegne. Hjemmelen svarer til den hjemmel, der er på Forbrugerstyrelsens område vedrørende gennemførelse og offentliggørelse af test af varer.

De gennemførte test af fødevarer vil kunne offentliggøres på Fødevarestyrelsens hjemmeside og i andre medier. Eksempelvis vil Fødevarestyrelsen i relation til Ernæringsmærket foretage og offentliggøre fokusanalyser af forskellige produktgrupper (f.eks. brød), hvor udvalgte produkter mærkes med enten ”Spis mest”, ”Spis mindre” eller ”Spis mindst” på baggrund af oplysninger fra produkternes næringsdeklaration.

Ved test af fødevarer forstås test af alle typer af fødevarer både færdigpakkede og ikke færdigpakkede. Eksempelvis brød, læskedrikke, pålæg, færdigretter, måltider på restauranter m.v. Testene gennemføres på baggrund af ernæringsmæssige kriterier.

Fødevarestyrelsen har i forbindelse med tilblivelse af bekendtgørelsen om Ernæringsmærket været i dialog med fødevarerbranchen. Ved tilrettelæggelsen af test kan Fødevarestyrelsen inddrage relevante organisationer med henblik på at drøfte metodevalg og udformning af test således, at der sikres et retvisende resultat af de testede virksomheder.

Selvom test og offentliggørelse af testresultater ikke formelt er omfattet af forvaltningsloven, idet der ikke træffes forvaltningsretlige afgørelser, agter Fødevarestyrelsen at høre de testede virksomheder om testresultaterne inden offentliggørelsen, og give dem adgang til aktindsigt i testgrundlaget og det materiale, som ligger til grund for testresultaterne for vedkommende vare.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at Fødevarestyrelsen i sin testvirksomhed kan anvende anonym informationsindsamling, hvorved forstås, at testpersoner indhenter oplysninger osv. om en fødevarer ved at give sig ud for at være almindelige forbrugere. Indkøb af fødevarer til test vil typisk

ske anonymt for at sikre, at der ved testen ikke anvendes varer, som er særligt udvalgt til testen af producenten eller leverandøren.

Til nr. 4

Den foreslåede ændring giver ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om, at kun produkter, der er fremstillet efter den økologiske produktionsmetode og i overensstemmelse med gældende regler eller EU-forordningsbestemmelser herom, må sælges som økologiske fødevarer.

Til nr. 5

Den foreslåede bestemmelse er ny og har til formål at sikre samarbejdet om økologikontrolmærket (Ø-mærket) mellem ministeren for familie- og forbrugeranliggender og ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. Det er hensigten med bestemmelsen, at Ø-mærkets anvendelsesområde skal kunne ændres samt at fremtidig regeldannelse sker i samarbejde mellem ministeren for familie- og forbrugeranliggender og ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

Ø-mærket er et offentligt kontrolmærke, som viser, at det mærkede produkt er produceret på en bedrift eller virksomhed, der er kontrolleret af de danske myndigheder. Et økologisk produkt behøver ikke at være mærket med Ø-mærket.

Med hjemmel i økologilovens § 2, stk. 3, er der fastsat regler om anvendelse af Ø-mærket i tre bekendtgørelser: Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeris bekendtgørelse nr. 409 af 21. maj 2001 om anvendelse af økologikontrolmærket (Ø-mærket) på økologiske jordbrugsprodukter, der skal anvendes til nonfood, samt ministeren for familie- og forbrugeranliggenders bekendtgørelse nr. 114 af 23. februar 2004 om økologisk akvakulturbrug og bekendtgørelse nr. 605 af 15. juni 2006 om økologiske fødevarer m.v. De to sidstnævnte bekendtgørelser regulerer anvendelsen af mærket i forbindelse med henholdsvis fødevarer, akvakulturbrug og foder til selskabsdyr.

Til nr. 6

Når en fødevarer virksomhed vil forhandle og/eller fremstille økologiske produkter, følger det af økologiforordningens art. 9, stk. 9, litra b (Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler med senere ændringer), at der forinden skal udarbejdes en økologirapport. Rapporten skal indeholde en beskrivelse af virksomheden og dens egenkontrolprocedurer for så vidt angår de økologiske aktiviteter. Med den foreslåede ændring gives ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om økologirapport.

De økologikontrollerede virksomheder skal offentliggøres på Fødevestyrelsens hjemmeside. På hjemmesiden oplyses virksomhedens navn, dato for påbegyndelse af økologisk virksomhed, navn på kontrolmyndighed, virksomhedens adresse, postnummer og by samt oplysninger om virksomhedstype og branche, CVR-nr. og P-nummer. Offentliggørelsen er en følge af, at landets kompetente myndigheder ifølge økologiforordningens artikel 8, stk. 3 skal føre lister over økologikontrollerede virksomheder og stille listerne til rådighed for interesserede. Herudover skal økologivirksomheder ifølge bekendtgørelse nr. 605 af 15. juni 2006 om økologiske fødevarer m.v. sikre, at deres leverandører af økologiske fødevarer er underlagt økologikontrol inden handel kan påbegyndes.

Der skal i overensstemmelse med Fødevarestyrelsens hidtidige praksis fortsat være gratis adgang til disse lister og til, at de kan offentliggøres på relevante internetportaler, søgemaskiner, brancheorganisationers hjemmesider og lignende.

Til nr. 7

Det foreslås, at der oprettes en særlig klageenhed under Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender. Det foreslås, at klageenheden har til formål at behandle klager over afgørelser truffet i første instans af både fødevareregionerne og af Fødevarestyrelsens hovedkontor. Det foreslås endvidere, at klageenheden skal behandle klager over afgørelser på både fødevarer- og veterinærområdet.

Der foreslås en bemyndigelsesbestemmelse, i medfør af hvilken ministeren kan fastsætte regler om klageenhedens opgaver og virksomhed. Det foreslås, at ministeren i denne forbindelse kan fastsætte regler om, at enheden skal behandle klager over afgørelser truffet efter delegation i medfør af § 58, § 66 i lov om hold af dyr, § 36 i lov om dyrlæger og § 3, stk. 2, i lov om frø, kartofler og planter og bestemmelser i andre love, der delegerer kompetence til fødevareregionerne og Fødevarestyrelsens hovedkontor. Opregningen af delegationsbestemmelser er således ikke udtømmende. Det er hensigten, at der i medfør af bemyndigelsesbestemmelsen vil blive udstedt en bekendtgørelse, hvori det præciseres, hvilke afgørelser der vil kunne indbringes for enheden. Det foreslås endvidere, at ministeren kan fastsætte regler om, at enheden skal behandle klager over afgørelser truffet af andre end fødevareregionerne og Fødevarestyrelsens hovedkontor efter delegation af beføjelser på områder, der henhører under Fødevarestyrelsen. Der sigtes i denne henseende på beføjelser, der er delegeret fra Fødevarestyrelsen til eksempelvis Plantedirektoratet.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at alle afgørelser, som træffes i medfør af bestemmelser, der er omfattet af Fødevarestyrelsens område, er omfattet af enhedens kompetenceområde.

Udover de faglige, administrative afgørelser er det hensigten, at enheden skal behandle klager over afgørelser, der træffes som led i sagsbehandlingen, herunder afgørelser om aktindsigt, partsstatus og klagevejledning.

Sager om personalerelaterede forhold skal derimod ikke kunne indbringes for enheden. Det vurderes, at sådanne sager bør håndteres indenfor det sædvanlige over-/underordnelsessystem.

Det er ikke hensigten, at den foreslåede bestemmelse skal påvirke regler udstedt med hjemmel i § 58. Det er således hensigten, at regler om, at de myndigheder/institutioner, hvis afgørelser skal kunne påklages til den uafhængige klageinstans, kan genoptage en sag efter at der er indgivet klage, skal finde anvendelse som hidtil. Det er endvidere hensigten, at ministeren skal bevare sin mulighed for at ændre afgørelser truffet af andre offentlige myndigheder samt offentlige og private institutioner, hvortil beføjelser er delegeret, uden at der foreligger klage. Ministeren vil tillige bevare sin fulde instruktionsbeføjelse over for disse myndigheder og institutioner.

Det er hensigten, at det skal fremgå af bekendtgørelsen om klageenheden, at enhedens afgørelser ikke skal kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Hjemmelen hertil findes i lovens § 58, der giver ministeren mulighed for at fastsætte, at afgørelser truffet af myndigheder under ministeriet ikke skal kunne indbringes for anden administrativ myndighed.

Til nr. 8

Efter den foreslåede bestemmelse får fødevareregionerne mulighed for at meddele påbud om, dels at en virksomhed skal underrette fødevareregionen, inden virksomheden påbegynder anvendelse eller markedsføring af partier af fødevarer, dels at en virksomhed inden anvendelse eller markedsføring skal dokumentere fødevarernes status.

Fødevareregionerne vil således få mulighed for at intensivere kontrollen med virksomhedernes egenkontrol før nye partier af fødevarer tages i anvendelse eller markedsføres og for at påbyde, at der specifikt udføres egenkontrol i form af for eksempel laboratorieanalyser for at fastslå fødevarernes status. Bestemmelsen vil kunne anvendes både over for importører, der tidligere har modtaget en indskærpelse, og over for importører, der ikke tidligere har modtaget en indskærpelse, og danske virksomheder, der modtager fødevarer fra andre danske virksomheder. For så vidt angår virksomheder, der ikke tidligere har modtaget en indskærpelse, vil bestemmelsen eksempelvis kunne anvendes i tilfælde, hvor der ikke er etableret nogen form for egenkontrol for import- eller indkøbsaktivitet, og hvor etablerede egenkontrolprocedurer ikke er fulgt.

Bestemmelsen om dokumentation for fødevarernes status vil især være relevant i situationer, hvor der er risiko for mikrobiologisk eller kemisk forurening af fødevarerne, men vil også kunne anvendes, hvis der er grund til at være opmærksom på mærkningsmæssige forhold, utilstrækkelig registrering som fødevareraktivitet m.v.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at virksomhederne forbedrer deres egenkontrol og dermed sikkerheden af de fødevarer, de anvender og markedsfører. Bestemmelsen sikrer samtidig, at virksomhederne ikke drager konkurrencemæssig fordel af at undlade at bruge ressourcer på at sikre sig, at fødevarerne lever op til lovgivningen.

Til nr. 9

For at sikre overholdelsen af fødevarerlovningen er det i forliget om fødevarerkontrollen fastlagt, at der som udgangspunkt også skal gennemføres gebyrfinansierede opfølgende kontrolbesøg i tilfælde, hvor en virksomhed har fået en indskærpelse som følge af problemer i relation til fødevareraktiviteten.

På denne baggrund foreslås en bestemmelse om adgang til at træffe afgørelse om ekstra kontrol for at sikre overholdelsen af de krav, der er fastsat i fødevarerlovningen eller i Det Europæiske Fællesskabs forordninger. Det foreslås endvidere, at forvaltningslovens regler om mundtligt meddelte afgørelser finder anvendelse, hvis en afgørelse om ekstra kontrol meddeles skriftligt under et kontrolbesøg.

Første led i den foreslåede bestemmelse vil efterfølgende få betydning for både de opfølgende kontrolbesøg, der allerede foretages i dag i tilknytning til påbud, forbud, administrative bødeforelæg og politianmeldelser, og de nye opfølgende kontrolbesøg i forbindelse med indskærper. Den foreslåede bestemmelse om, at forvaltningslovens regler om mundtligt meddelte afgørelser finder anvendelse, hvis en afgørelse om ekstra kontrol meddeles skriftligt under et kontrolbesøg, vil imidlertid alene finde anvendelse i forbindelse med de nye opfølgende kontrolbesøg i forbindelse med indskærper.

En indskærpelse er alene en præcisering af, at gældende regler skal overholdes, og har således ingen juridisk virkning i sig selv. I overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper er

indskærpelser derfor ikke afgørelser i forvaltningslovens forstand. Indskærpelser meddeles typisk på en kontrolrapport sammen med en meget kort beskrivelse af, hvad virksomheden har gjort, f.eks.: Det indskræpes, at inventaret i en fødevarevirksomhed skal være i god stand og let at holde ren (reglen). Følgende er konstateret: Bordplade i køkkenet er revnet (forholdet).

I 2006 blev der på fødevarerområdet meddelt i alt ca. 24.000 indskærpelser. Det vurderes, at opfølgende kontrolbesøg vil være relevant i forbindelse med ca. 90% af indskærpelserne. Derfor må det påregnes, at den foreslåede bestemmelse vil indebære, at der vil blive truffet ca. 21.500 afgørelser årligt om opfølgende kontrolbesøg i forbindelse med indskærpelser.

Hvis disse afgørelser med tilknyttede indskærpelser skulle meddeles efterfølgende ved brev, ville det indebære betydelige administrative merudgifter. Baseret på fødevarerregionernes erfaringer med sammenlignelige afgørelser skønnes det således, at der ville skulle anvendes yderligere ca. 2 timer pr. sag eller i alt ca. 43.000 timer svarende til ca. 35 årsværk. Dertil kommer portoudgifter på ca. 700.000 kr.

For at minimere det administrative ressourceforbrug og reducere de deraf følgende merudgifter, som skal finansieres gennem gebyret for ekstra kontrol, tilsigtes det med den foreslåede bestemmelse, at afgørelsen om ekstra kontrol som opfølgning på en indskærpelse kan meddeles på kontrolrapporten efter forvaltningslovens regler for mundtligt meddelte afgørelser. Dette indebærer, at virksomhederne har ret til på anmodning efterfølgende at få en skriftlig begrundelse, som også skal indeholde klagevejledning. For at tilgodese virksomhedernes retssikkerhed vil denne mulighed blive oplyst på kontrolrapporten.

Uanset at indskærpelser forvaltningsretligt ikke er afgørelser, har Fødevarestyrelsen for at sikre virksomhedernes retsstilling inden for offentliggørelsesordningen (smiley-ordningen) allerede administrativt indført en i store træk tilsvarende ordning. Således kan en virksomhed anmode fødevarerkontrollen om en skriftlig uddybning af en indskærpelse. Derefter har virksomheden mulighed for at indbringe indskærpelsen for Fødevarestyrelsen, som foretager en prøvelse (vurdering) af det faglige grundlag for indskærpelsen. Denne praksis vil fortsætte uændret.

Til nr. 10

Der er tale om redaktionel ændring som følge af ændringen af fødevarerlovens § 52, stk. 2, jf. denne lovs § 1, nr. 9.

Til nr. 11

Den foreslåede § 52 a giver ministeren for familie- og forbrugeranliggender bemyndigelse til at meddele påbud om indhentelse af bistand fra en rådgiver og om deltagelse i efteruddannelse. Ministeren får desuden hjemmel til at fastsætte nærmere regler om indhold, omfang og varighed og om de nærmere vilkår for de nævnte påbud. Der vil således i en bekendtgørelse blive fastsat rammer for anvendelsen af påbud om at søge rådgivning eller om at modtage efteruddannelse. Det vil endvidere som nævnt blive fastsat regler om, hvilke rådgivere man vil kunne søge rådgivning hos i tilfælde af påbud herom. Om anvendelsesområde for bestemmelsen m.v. henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.4.2.

Den foreslåede § 52 b er en videreførelse af § 3, stk. 3 i den tidligere økologilov, og henviser til artikel 9, stk. 9, litra b, i økologiforordningen. Bestemmelsen giver adgang til administrativt at træffe afgørelse om en midlertidig inddragelse af retten til at markedsføre produkter forsynet med

angivelser, som henviser til den økologiske produktionsmetode. Den foreslåede bestemmelses ordlyd er identisk med den i Fødevareministeriets lovforslag til ny økologilov anførte.

Til nr. 12

Den foreslåede bestemmelse indebærer en udvidelse af Fødevarekontroludvalgets virksomhedsområde til – udover fødekontrollen – at omfatte kontrollen med dyresundheds- og dyrevelfærdsområdet.

Til nr. 13

Fødevarekontroludvalget består i dag af seks fagkyndige medlemmer, som udpeges af familie- og forbrugerministeren efter indstilling. Forbrugerrådet indstiller tre medlemmer, mens erhvervssiden bestående af Landbrugsraadet, Dansk Industri, Coop Danmark og Dansk Erhverv i fællesskab indstiller tre medlemmer.

Som følge af den foreslåede udvidelse af Fødevarekontroludvalgets virksomhedsområde bør udvalgets sammensætning tilpasses de nye funktioner og opgaver.

Til nr. 14

Det foreslås, at udvidelsen af Fødevarekontroludvalgets virksomhedsområde afspejles i den årlige afrapportering til Folketinget.

Til nr. 15

Hjemmelen til at fastsætte detaljerede regler for, hvor og hvordan virksomhederne skal gøre kontrolresultater tilgængelige, foreslås udvidet og i den forbindelse udskilt til et selvstændigt stykke. Den foreslåede ændring af § 56, stk. 1, er således primært af lovteknisk karakter.

Til nr. 16

Der er løbende blevet gennemført undersøgelser af forbrugernes og virksomhedernes holdninger til offentliggørelsen af kontrolresultater. Undersøgelserne viser, at forbrugerne bruger smiley'en i forbindelse med valg af virksomheder. For at understøtte dette, er det i forliget om fødevarekontrollen besluttet, at kontrolresultaterne skal være mere synlige og tilgængelige for forbrugerne både i virksomhederne og på internettet. Den foreslåede bestemmelse giver ministeren for familie- og forbrugeranliggender bemyndigelse til at fastsætte regler om, på hvilken måde og i hvilken form virksomheder skal gøre deres kontrolresultater tilgængelige for offentligheden, herunder på hvilke betingelser virksomheder med særlig lav kontrolfrekvens kan fritages for pligten til at gøre kontrolresultater tilgængelige.

Efter de gældende regler har den enkelte virksomhed pligt til at sikre, at kontrolrapporten hænger synligt og læsbart. Det er således som udgangspunkt virksomheden, der vurderer, om kravet er opfyldt. I praksis har dette spørgsmål givet anledning til mange diskussioner mellem virksomheder og tilsynsførende, som de gældende regler ikke umiddelbart giver mulighed for at løse. For at sikre at kontrolrapporter altid placeres på en for forbrugerne synlig måde, er det aftalt at ændre reglerne således, at kontrolrapporter i fremtiden skal placeres synligt ved indgangspartiet til detailvirksomhederne, således at forbrugerne kan orientere sig om virksomhedens standard, inden de går ind i forretningen. Det er desuden hensigten, at give fødevarekontrollen hjemmel til at anvise, hvor kontrolrapporten skal anbringes i den konkrete virksomhed.

I situationer, hvor fødevarekontrollen midlertidigt lukker en virksomhed, f.eks. på grund af skadedyr eller hygiejneproblemer, er det hensigten med hjemmel i bestemmelsen at fastsætte regler om offentliggørelse af denne oplysning. Det er aftalt, at oplysningen skal fremgå af en streamer ved indgangspartiet til forretningen. Oplysningen vil endvidere være offentligt tilgængelig på Fødevarestyrelsens hjemmeside for kontrolresultater mv. på www.fvst.dk/smiley (smiley-hjemmesiden).

Internettet har en stadig stigende betydning som informationskilde for forbrugerne, og dette skal der tages højde for i offentliggørelsesordningen.

Det er i dag alene virksomheder med postordresalg eller salg over internettet, som har pligt til at vise den tildelte smiley på deres hjemmeside eller fremsende den på forlangende.

På frivillig basis er der dog allerede en betydelig interesse for at anvende oplysninger fra offentliggørelsesordningen mere aktivt på internettet. Således er kontrolresultaterne allerede tilgængelige på enkelte internetportaler. Fødevarestyrelsen har understøttet dette ved at gøre det muligt for de nævnte portaler at foretage dagligt opdaterede udtræk af smiley-data.

Det vil være en fordel for forbrugerne at kunne se kontrolresultatet på alle fødevarevirksomheders hjemmesider. Der er mellem forligsparterne enighed om, at tiden er inde til en sådan mere aktiv udnyttelse af internettet i offentliggørelsesordningen. Derfor er det hensigten at forpligte virksomhederne til at gøre kontrolresultaterne tilgængelige på internettet. Dette skal som minimum ske ved, at der på en virksomheds hjemmeside skal være et link til oplysningerne om virksomheden på Fødevarestyrelsens smiley-hjemmeside.

Under forudsætning af, at det ikke forringer tilgængeligheden for brugerne, kan virksomhederne vælge at hente oplysningerne ind på deres egen hjemmeside. Dette forudsætter, at virksomheden sikrer løbende opdatering, hvilket for de større detailhandelskæder typisk vil indebære behov for daglige opdateringer.

Den foreslåede bestemmelse indeholder som nævnt tillige hjemmel til at fritage virksomheder med særlig lav kontrolfrekvens fra pligten til at ophænge kontrolrapporter. Baggrunden herfor er det nye kontrolkoncept, der indgår i forliget om fødevarekontrollen, og som vil indebære, at ultralavrisikovirksomheder vil få en standard kontrolfrekvens på 0,2, dvs. kontrolbesøg i gennemsnit hvert femte år. For disse virksomheder vil kontrolrapportens informationsværdi for forbrugerne være meget begrænset. Det er derfor aftalt, at kontrolrapporterne for ultralavrisikovirksomheder ikke længere skal offentliggøres, og at disse virksomheder i stedet skal ophænge en standardblanket, som oplyser, at virksomhederne er undtaget fra reglerne om offentliggørelse. Oplysningen vil desuden fremgå af smiley-hjemmesiden. Det er hensigten, at ophængning af blanketten og link på virksomhedernes eventuelle hjemmesider skal være underlagt samme regler, som i øvrigt gælder for kontrolrapporter.

Til nr. 17

Med ændringen præciseres det, at det elektroniske informationssystem udover kontrolresultater skal omfatte andre relevante virksomhedsoplysninger, herunder stamdata for de enkelte virksomheder. Offentlighedens mulighed for at udnytte oplysninger om resultaterne af fødevarekontrollen forudsætter, at resultaterne kombineres med relevante oplysninger om de enkelte virksomheder.

Fødevarestyrelsen har fortsat som led i sin myndighedsudøvelse pligt til at sikre, at der på smiley-hjemmesiden er gratis adgang til kontrolresultater og relevante virksomhedsoplysninger, således at brugerne hurtigt kan finde frem til bestemte virksomheder, foretage statistiske udtræk, sammenligne kontrolresultaterne mellem forskellige virksomheder, kæder, brancher, byer, postnumre etc.

Det er vigtigt for tilgængeligheden - og dermed for effekten af smiley-ordningen - at kontrolresultaterne ikke alene kan ses på smiley-hjemmesiden. Derfor skal Fødevarestyrelsen i overensstemmelse med den hidtidige praksis sørge for, at kontrolresultaterne kan vises på relevante internetportaler, søgemaskiner, brancheorganisationers hjemmesider m.v. Fødevarestyrelsen skal også sørge for, at resultaterne bliver tilgængelige på de nye platforme, der kommer frem som et resultat af den teknologiske udvikling, i den udstrækning det er ressourcemæssigt muligt.

Fødevarestyrelsen er således ved at færdiggøre en søgefunktion, der giver brugerne mulighed for at markere et geografisk afgrænset område på et kort, som placeres på smiley-hjemmesiden. Herved kan brugerne få vist, hvilke smiley'er de enkelte virksomheder er blevet tildelt i det markerede område. Til denne funktion, som vil gøre kontrolresultaterne bedre tilgængelige, skal Fødevarestyrelsen bruge en særlig geocode, som kan vise virksomhedens placering på et kort i det såkaldte ETRS89-format. Geokoden dannes p.t. ved at kombinere kommunenr., vejnr., husnr. og litra.

Den næste generation af mobiltelefoner vil være forsynet med GPS-navigation. Der er her mulighed for, at man vil kunne få vist en liste over de nærmeste restauranter, pizzariaer m.v., som har fået tildelt en glad smiley. Fødevarestyrelsen skal undersøge, hvorledes denne nye mulighed for øget tilgængelighed kan tages i anvendelse.

Hvilke virksomhedsoplysninger, der skal offentliggøres, afhænger bl.a. af den pågældende platform. På smiley-hjemmesiden skal Fødevarestyrelsen fortsat offentliggøre virksomhedens navn, adresse, postnummer, by og oplysninger om virksomhedens ejerskab (CVR-nummeret), oplysninger om kontrolstedet (P-nummeret), virksomhedstypen (f.eks. om virksomheden er en primærproducent, en en gros eller en detail-virksomhed), branchenavn og -nummer (som f.eks. viser om virksomheden er en bagerafdeling, en slagterafdeling eller en café i et supermarked).

Til nr. 18

Den foreslåede bestemmelse indeholder hjemmel til at straffe unladelse af at opfylde påbud meddelt i medfør af lovens § 52 a, jf. lovforslagets § 1 nr. 11.

Til § 2

Til nr. 1

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at lovens område hører under Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender.

Til nr. 2

Lovens formål foreslås udvidet til også at fastsætte rammer for den økologiske primærproduktion for så vidt angår akvakulturbrug og produktion af foder til selskabsdyr. Loven skal således medvirke til at styrke udbredelsen og den videre udvikling af produktion af økologiske fødevarer og

andre produkter samt sikre forbrugernes tillid til den økologiske produktion ved effektiv og troværdig kontrol. Loven skal ligeledes medvirke til at sikre, at økologiske producenter og handlende stilles lige med henblik på udøvelse af deres erhverv og bidrage til at udvikle den økologiske produktionsform med henblik på sikring af blandt andet miljø og dyrevelfærd.

Til nr. 3

Med bestemmelsens foreslås lovens formål udvidet til også at omfatte produktion, forarbejdning og markedsføring af foder til selskabsdyr, herunder økologisk foder til selskabsdyr. Den foreslåede tilføjelse tilsigter at opretholde lovhjemmel til den allerede eksisterende bekendtgørelse nr. 605 af 15. juni 2006 om økologiske fødevarer m.v., hvori produktion af foder til hunde, katte og andre selskabsdyr er reguleret. Med denne tilføjelse og tilføjelsen i § 2, nr. 10, foreslås ministerens bemyndigelse udvidet til også at omfatte forarbejdning og behandling af foder til selskabsdyr. Regler for markedsføring af produkterne kan fastsættes i henhold til det nye stk. 3 i § 4.

Til nr. 4

Den foreslåede ændring har til formål at udvide lovens anvendelsesområde til tillige at omfatte veterinærkontrol med bier m.m. og biavlsmateriale ved ind- og udførsel. Administrationen af dette område ligger allerede i dag hos ministeren for familie- og forbrugeranliggender. Bestemmelserne herom findes imidlertid i dag i lov om biavl, som henhører under ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. Ændringen foreslås med henblik på en forenklet regulering, idet lov om hold af dyr herved kommer til at regulere veterinærkontrol ved ind- og udførsel både med bier m.m. og med andre dyr. Da det alene er veterinærkontrol ved ind- og udførsel af bier m.m. og biavlsmateriale, der foreslås omfattet af lov om hold af dyr, foreslås det at begrænse lovens anvendelsesområde for så vidt angår bier m.m. og biavlsmateriale, således at kun de bestemmelser, der regulerer veterinærkontrol ved ind- og udførsel, samt en række bestemmelser, der er nødvendige som led i kontrollen, vil finde anvendelse på bier m.m. og biavlsmateriale. Biavl i øvrigt vil fortsat være reguleret af lov om biavl.

Til nr. 5

Den foreslåede tilføjelse til kapiteloverskriften er en følge af, at de foreslåede ændringer i lovforslaget medfører, at kapitel 2 tillige vil regulere registrering, mærkning og omsætning af foder til selskabsdyr.

Til nr. 6

Den foreslåede tilføjelse giver hjemmel til at regulere registrering og mærkning af foder til selskabsdyr.

Til nr. 7

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af økologilovens § 2, stk. 4, og bemyndiger ministeren for familie- og forbrugeranliggender til at fastsætte regler om salg, herunder regler for tilberedning, forarbejdning m.v. i tilknytning til salg. Den foreslåede tilføjelse giver hjemmel til at regulere markedsføring af foder til selskabsdyr samt levende dyr i forbindelse med akvakulturbrug.

Til nr. 8

Den foreslåede tilføjelse giver ministeren for familie- og forbrugeranliggender bemyndigelse til at fastsætte regler om, at kun produkter fremstillet efter den økologiske produktionsmetode og i overensstemmelse med gældende regler eller EU-forordningsbestemmelser herom må markedsføres som økologiske produkter.

Den foreslåede bestemmelse svarer til tilføjelsen i fødevarerlovens § 20 a. Der henvises til bemærkningerne herom under afsnit 2.7.

Til nr. 9

Den foreslåede tilføjelse giver ministeren for familie- og forbrugeranliggender bemyndigelse til også at fastsætte regler for autorisation samt økologirapport.

Når en fødevarer virksomhed vil forhandle og/eller fremstille økologiske produkter, følger det af økologiforordningen, at der forinden skal udarbejdes en økologirapport. Rapporten skal indeholde en beskrivelse af virksomheden og dens egenkontrolprocedurer for så vidt angår de økologiske aktiviteter. Med den foreslåede ændring gives ministeren for familie- og forbrugeranliggender bemyndigelse til at fastsætte regler om økologirapport. Der henvises i øvrigt til bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 6.

Til nr. 10

Den foreslåede bestemmelse bemyndiger ministeren for familie- og forbrugeranliggender til at fastsætte regler for økologisk akvakultur. Den foreslåede tilføjelse skal blandt andet sikre hjemmel til bekendtgørelse nr. 114 af 23. februar 2004 om økologisk akvakulturbrug.

Til nr. 11

Den foreslåede bestemmelse bemyndiger ministeren for familie- og forbrugeranliggender til at fastsætte regler for behandling og forarbejdning af foder til selskabsdyr. Ændringen skal sikre, at loven ikke kun regulerer håndtering af animalsk affald, men at der også er hjemmel til at fastsætte regler om produktion af foder til selskabsdyr, herunder økologisk foder til selskabsdyr.

Til nr. 12

Den foreslåede bestemmelse giver ministeren for familie- og forbrugeranliggender mulighed for at fastsætte regler om autorisation, registrering og økologirapport for virksomheder, der producerer foder til selskabsdyr.

Til nr. 13

Den foreslåede bestemmelse – der er identisk med forslag til ny § 52 b i fødevarerloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 11 – er en videreførelse af § 3, stk. 3 i den tidligere økologilov, og henviser til artikel 9, stk. 9, litra b, i økologiforordningen. Bestemmelsen giver adgang til administrativt at træffe afgørelse om en midlertidig inddragelse af retten til at markedsføre produkter forsynet med angivelser, som henviser til den økologiske produktionsmetode. Den foreslåede bestemmelses ordlyd er identisk med den i Fødevarerministeriets lovforslag til ny økologilov anførte.

Til § 3

Til nr. 1

I lovforslagets § 2, nr. 4, foreslås en ændring, der medfører, at bestemmelserne om veterinærkontrol med bier m.m. og biavlsmateriale ved ind- og udførsel flyttes fra lov om biavl til lov om hold af dyr. Det foreslås som konsekvens heraf at ophæve den bestemmelse i lov om biavl, som i dag regulerer dette. Den foreslåede bestemmelse er således af lovteknisk karakter.

Der henvises endvidere til bemærkningerne til forslaget § 2, nr. 4, samt til de almindelige bemærkninger, afsnit 3.2. og afsnit 4.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2008.

Det foreslås i bestemmelsens stk. 2, at bekendtgørelse nr. 761 af 29. juni 2006 om Økologilov ophæves, for så vidt angår ministeren for familie- og forbrugeranliggenders ressort. Som anført i de almindelige bemærkninger, afsnit 2.7. og 3.1., blev reglerne i økologilovens §§ 2-4, 6-8, 10-12 og § 14 for så vidt angår fødevarer, akvakultur og foderprodukter til selskabsdyr overført til Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders ressortområde, da dette ministerium blev oprettet i august 2004. Disse regler foreslås nu flyttet fra økologiloven, som hører under ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, til fødevareloven og lov om hold af dyr, som administreres af ministeren for familie- og forbrugeranliggenders, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 4 - 6 og 11 (forslaget til § 52 b), og § 2, nr. 2, 3 og 5 - 13, samt bemærkningerne hertil. Som følge af, at reglerne foreslås flyttet fra økologiloven, foreslås det, at økologilovens regulering heraf ophæves.

I bestemmelsens stk. 3 foreslås det, at det præciseres, at regler, som på ministeren for familie- og forbrugeranliggenders område er udstedt med hjemmel i økologiloven, fortsat har gyldighed indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af fødevareloven eller lov om hold af dyr.

Til § 5

Lovforslagets § 5 indeholder bestemmelse om lovens territoriale gyldighedsområde. Det foreslås, at de foreslåede ændringer ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at de vil kunne sættes helt eller delvist i kraft for Grønland ved kongelig anordning med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.